سودانی: حکومەت لە ساڵی یەکەمیدا دەستکەوتی زۆری بەدەستهێناوە

ئەمڕۆ شەمە محەمەد شیاع سودانی سەرکی ئینجومەنی وەزیران دووپاتیکردەوە سەربەخێیی بەیاردانی نیشتمانی لە پشێنگی پرەنسیپەکاندایە، هاوکات ئاماژەی بوودا کە حکومەت لە ساڵی یەکەمیدا دەستکەوتی زۆری بەدەستهێناوە. سەرۆك وەزیران لە وتارکێیدا لە میانی کۆنفرانسی حکوومەتین کۆنفرانسی باڵیۆزکانی عێراق کە لە بەغدا بەڕێوەچوو ڕایگەیاند : ڕووخساری عێراق وتار و هەڵوێستی لەسەر پرسە بنەڕەتییەکان و بەرژەوەندییە ئابووریەکان و هاوبەشییەکانی نوێنەرایەتی بەبەڵی پشتی کاری دیپلۆماسی بیانی دەکەن. ئاماژەی بوۆشکرد : وەزارەتی دەرەوە قۆی دیپلۆماسی عێراق، هەروەها ئەو دامەزراوەیی دەنگی وەاتەکەمان و هەسێنگاندنی ئەمە بە بارودۆخکان دەگەیێنێت، جەختیشیکردەوە بەرژەوەندی نیشتمانی و چەمکەکانمان لە دادپەروەری، ئاشتی، دراوسێیەتی باش و هاوبەشی ئابووری لەم پێوەندییانەدا. ناوبراو ئاماژەی بوۆکرد کە پرەنسیپەکانی سیاسەتی دەرەوەی عێراق بەهێزترە لەهموو گۆڕانکارییەکانی هەلومەرج و مێلە هەلومەرجییەکان وڵەرگەی مامەڵەکردنی سەرتایمان لەگەڵ پرسەکانی ناوچەکە وجەختیشی کردەوە کە پرسی فەڵەستین نوێنەرایەتی دامەزراوترین وسەقامگیرترین دیمەن لەهەڵوێستەکانماندا دەکات وچونکە مافی هەمیشەیی زۆری داگیرکراو و شوێنە پیرۆزەکان.

ناوبراو لە درێژەی قسەکانیدا وتی: هەڵوێستی مەرجەعەکانی ئایینییە جیاوازەکان وبیر دۆنینەوە کە

لە پێش هەموویان هەوەستی مەرجەعی باڵایە لە نجەف کە نوێنەرایەتی درێژکراوەیەکی سروشتی هەوەستەکانی پێشووی نجەف دەکات سەبارەت بە پرسی فەلەستین. ناوبراو لە درێژی قسەکانیدا وتی: ئەم لە یەکەم جارە دەستدرێژییەکانیان زۆر بە هوونی هەوەستی فەرمی خەمان دەربڕی، لە لوتکەی قاهیرەشدا پشتڕاستمان کردەوە، لە پێیوەندییەکانمان لەگەڵ بەرپرسانی وڵاتانی دیکەش دووبارەی دەکەینەوە و ووتیشی: هەوەستی هوونمان هەیە پێویستی هاگرتنی دەستدرێژییە و هەگریکردنە لەوەی ناوچەکە بخلیسکێتە ناو شەڕەکەوە کە فراوانتر دەبێت و ناوەستێت. جەختیشی لەوە کردەوە کە هەرکەسێك ئارەزووی ئەوە دەکات ئەم هوونەدات، دەبێت کار بە ئاگربەستەکی دەستبەجێ بکات، جەختیشی لەوە کردەوە کە دەبێت کاربکەین بە کردنەوەی دانووسانەوەی مرۆیی بێپسانەوە، بە بەشداریی هەموو وڵاتان، بە ئەوەی خەڵکی غەزە هزگار بکەین. ناوبراو لە درێژی قسەکانیدا وتی: بانگەوازەکەمان بە دامەزراندنی سندوقی پشتیوانی فەلەستین بۆ ئاراستەیە بوو، چونکە ئەوەی لە غەزە هوودەدات تاقیکردنەوەیەکی ئەخلاقی و مرۆییە بۆ هەموو مرۆڤە ئازادەکانی جیهان و ئاماژەی بۆشکرد کە ئەو کەمەکوژییانەی دژی منداڵان و ژنان لە غەزە شکستی کەمەگەی نودەوەتی لە ئەنجامدانی ئەرکی خۆی پشتڕاست دەکەنەوە. جەختیشی کردەوە: کە سەربەخۆیی بەیاری نیشتمانیی ئەم لە پشێنگی ئەو بنەمایانەی باسی دەکەین و ئاماژەی بۆشدا دەوەت بەرپرسیارە لە بەیاردانی گۆڕە بێپەی دەستوور و لەسەر بنەمای بەرژەوەندی باڵای عەراقییەکان. لە کۆتاییدا وتی: ئەم قەناعەتمان دووپات دەکەینەوە لە چارەسەرکردنی ناکۆکییەکان لە ڕێگەی دیپلۆماسییەوە، مەبەستیشمان لە ناکۆکیەکانمان و ناکۆکی ناوچەکەیە و جەختیشی لەوە کردەوە کە لە بەرژەوەندی عەراقدایە وڵاتانی دراوسێ بەشداری گفتوگۆیەکی پاپشتیکراو بکەن بۆ پتەوکردنی پێیوەندییەکانی خۆیان بە ئەوەی چارەسەرێ سیاسییەکان ببنە مومکین. ناوبراو لە درێژی قسەکانیدا وتی: هەر ناکۆکییەکی سنووری یان هەکارەکان لەگەڵ برایان و دەستاندا لە عەراقییەکان لەبوردەیی بە گفتوگۆ و ئاوگەیی بیروڕا دەبینەتەوە، هەروەها نیەت و ئیرادەیەکی بەهێز بۆ چارەسەرکردن و گوتیشی: ئەم بڕدەوامین لە دەزینەوەی چارەسەرەکان کە لەگەڵ مەژووی پێیوەندییەکان و هەزگرتنی یەکتر بۆ سەروەری پاراستنی یەکگرتوویی عەراق و یەکپارچەیی خاکی عەراق، هاوکات لەگەڵ یاسا نودەوەتییەکان و بڕیارنامەکانی نێتەوە یەکگرتووەکان. ناوبراو لە درێژی قسەکانیدا وتی: حکومەت ساڵی یەکەمی خۆی تەواو کردووە لە چوارچێوەی سکەی خێدا، کە ئەنجووەمەنی نوێنەران دەنگی لەسەر دراوە، پێنج ئەولەویەتی داناوە کە نوێنەرایەتی بنەمایەکی بنەڕەتی دەکەن بۆ کاری جەبەجێکردن و کارگەیی. ئەولەویەتەکان بڕەنگاربوونەوەی گەندەڵی بوون ، کەمکردنەوەی هێڕی هژاری و بێکاری، پشکشکردنی خزمەتگوزاری، بەرزکردنەوەی ئاستی ژیان و چاکسازی ئیداری و ئابووری. ئاماژەی بۆشکرد: بەشێکی زۆری ئەوەی پلانمان بۆ دانابوو لە ساڵی یەکەمی حکومەتماندا بەدیهاتووە، هەروەها بڕدەوامین لە بەرزکردنەوەی ئاستی دەستکەوتەکان وجەختیشیکردەوە: پرسی بڕەنگاربوونەوەی گەندەڵیمان کردەتە ناوەندێکی پێیوەندییەکانمان لەگەڵ ئەوانی تر . جەختیشی لەوە کردەوە کە

ناتوانرێت پێوەندییەکی هاوسەنگ دروست بکرێت ئەگەر لایەنی بەرامبەر پارێزگاری لە دزێکانی پارە بکات و نەتوانێ دیکەیان پێبدات و حەشارگە و دەرچە بۆ پارەکانیان دابین بکات بۆ ئەوەی وەک ئەوەی پارەی شەرعی بێت بیخەنە بازاڕەوە، ئاماژەی بۆ کرد: ئەمە لە چوارچێوەی بیرکەی (دیپلۆماسی بەرهەمدار)دا جووڵەمان کرد بۆ ئەوەی ببێتە بنەمایەك بۆ پێوەندییەکانمان لەگەڵ وڵاتان، بۆ شێوەیەك کە بەرژەوەندییە نیشتمانییەکانمان گەرەنتی بکات. ئاماژەی بۆ کرد : کارمان لەسەر گرنگی گەیاندنەوەی عێراق وەک ناوەندی و سەرچاوەکی خێی لە ناوچەکەدا کرد، وەك ئێکتێر و خوڵقێنەری هاوداوێکان، لەبری ئەوەی گەڕێپانەك بێت بۆ بەتاڵکردنەوەی ململانێکان و یێکتربینێ سیاسییەکان و ئاماژەیێ بۆ ئەوەی عێراق بووێتە کلیل بۆ چارەسەر و بەشەك نەبێت لە کێشەکە. ئاماژەی بۆ کرد : لەم بنچینەیەوە پێژەی هەڵوێستەوەی گەشەپێدانمان دەستپێکرد، کە بیرکەکانمان بۆ یەکگرتنی ئابووری لێنەو گەلانی ناوچەکەدا بەرجەستە دەکات. لە کۆتایدا وتی: عێراق ئێستا جێی خێی دەبینێت لە پردکردنی پێوەندییەکان و کارلێکی ئەرێنی نێوان هێڕشەکات و هێڕشاوا، هەروەها لە نێوان باکور و باشوور، چونکە پێوەندییەکی ئابووری و کولتووریی.